

Besluit Verlenen ontheffing

Stichting KleurrijkWonen
T.a.v. de heer R. Kuijpers
Laan van Westroijen 6
4003 AZ TIEL

Datum
24 oktober 2022

Zaaknummer
2022-007676

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

Locatie
De Campen te Heukelum

Gemeente
West Betuwe

Activiteit
Renovatie van 66 woningen

Beste meneer Kuijpers,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag betreffende een renovatieproject waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03702832, 03702833, 03702834, 03702835, 03702836, 03702837, 03759756, 03760797,
03763068, 03763069

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Kleurrijk Wonen, Laan van Westroijen 6, 4003 AZ Tiel, hierna te noemen de aanvrager, van 6 mei 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 6 mei 2022 ontvingen wij een aanvraag van Stichting Kleurrijk Wonen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en gierzwaluw en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 24 augustus 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per brief van 18 augustus 2022 hebben verzocht.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het gebiedende deel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk zijn er door het project ook effecten op een Natura 2000-gebied en is hiervoor ook een vergunning Wnb nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting KleurrijkWonen, Laan van Westroijen 6, 4003 AZ Tiel

voor de soorten, de verbodsbepalingen en de wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de 66 woningen aan de Vorsten Camp, Crommen Kamp en Hoeghen Camp te Heukelum zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2026 zijn uitgevoerd. Als na 1 maart 2025 nog versturende werkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een actualisatie van het ecologisch onderzoek uit 2021 plaats te vinden.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, de verboden en de belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder neemt direct contact op met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

5 van 14

onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-007676.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-007676.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-007676.
10. De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-007676. In de opdrachtbevestiging wordt een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens worden er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en wordt door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct overhandigd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, natuurbeheer of vergelijkbaar; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

6 van 14

13. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-007676.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en voert de monitoring uit.
16. Voor het ongeschikt maken voor vogels en vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) worden gebruikt om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen worden toegepast waarin ze verstrikt kunnen raken.
17. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
18. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.

Huismus & Gierzwaluw

19. Alle te renoveren woningen worden voorafgaand aan de werkzaamheden, maar buiten het broedseizoen dat globaal loopt van 1 maart tot 1 september, ongeschikt gemaakt door voorzichtig handmatig de eerste rij dak- en kantpannen en dakgoten te verwijderen.
20. Het ongeschikt maken moet gebeuren onder gunstige omstandigheden, dat wil zeggen droog, niet-vriezend en onder 6 Bft. Na het ongeschikt maken vindt 1 dag tot maximaal 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.
21. De werkzaamheden, aan in ieder geval de woningen waar nesten van gierzwaluw aangetroffen zijn, moeten voor de start van het broedseizoen (15 april) afgerond zijn.
22. Indien bij de controleronde nog vogels worden aangetroffen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de nesten ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle uitgevoerd worden of de vogels echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 20. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen vogels meer worden waargenomen.
23. De tijdelijke voorzieningen mogen (enkel door een ecologisch deskundige) pas verwijderd worden als de permanente voorzieningen beschikbaar en toegankelijk zijn, buiten het broedseizoen dat globaal loopt van 1 maart en 1 september én wanneer deze voorzieningen niet in gebruik zijn. Een ecologisch deskundige dient het juiste moment van het verwijderen van de voorzieningen te bepalen.

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

7 van 14

24. Als aanvulling op het voorgestelde maatwerk als permanente voorzieningen voor huismus en gierzwaluw (zie bijlagen F, H en I van het activiteitenplan) worden 28 inbouwkasten van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht. Dit is een extra aanvulling, omdat het maatwerk nog niet bewezen effectief is.
25. Als het maatwerk, zoals beschreven in bijlagen F, H en I van het *activiteitenplan*, niet toegepast kan worden, dan worden er voor huismus en gierzwaluw respectievelijk 34 en 35 inbouwstenen van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht op geschikte locaties aan de te renoveren woningen.
26. Aanwezige bomen, struiken en gevelgroen, foerageer- en drinkmogelijkheden en zandige plekken voor stofbaden, blijven binnen het plangebied tijdens en na de werkzaamheden zoveel mogelijk behouden. Verwijderd groen wordt opnieuw aangeplant.

Gewone dwergvleermuis & laatvlieger

27. Alle te renoveren woningen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt door alle potentiële in- en uitvliegopeningen af te sluiten met exclusion flaps. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Aangezien er ook nesten van broedvogels aanwezig zijn in de te renoveren woningen, is het eerstvolgende en meest geschikte moment van ongeschikt maken tussen 1 september en 15 oktober 2022. De woning aan de Vorsten Camp 1 met het kraamverblijf van gewone dwergvleermuis mag enkel ruim na het kraamseizoen, tussen 1 september en 15 oktober ongeschikt gemaakt worden.
28. Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, moet het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober worden uitgevoerd.
29. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 28. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
30. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
31. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

8 van 14

32. Als permanente mitigatie voor het kraamverblijf van gewone dwergvleermuis aan de Vorsten Camp 1 wordt op vier plekken in de nabije omgeving maatwerk toegepast, zoals beschreven in bijlagen E, H en I van het *activiteitenplan*. Ook worden er geschakelde inbouwstenen van het type IB VL 06 (1x) en IB VL 07 (5x) van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht op geschikte locaties aan de te renoveren woningen.
33. Als permanente mitigatie voor twee zomerverblijfplaatsen van laatvlieger worden op 8 kopgevels overstekkasten (laatvlieger) van het type VML1 van Unitura (of soortgelijk) aangebracht in de nabije omgeving (*zie figuur 3, bijlage 3*). De kasten zijn voorzien van voldoende (invlieg)ruimte, grip en isolatie.
34. Het maatwerk, de geschakelde inbouwkasten, de 'laatvliegerkasten' en de verspreiding van de kraamkolonie en de individuen laatvlieger worden gedurende 5 jaar, driemaal na jaar 1, 3 en 5, gemonitord op gebruik en acceptatie. De resultaten worden jaarlijks aan de provincie Gelderland toegestuurd. Waar nodig kunnen er extra maatregelen overlegd worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project**

Aan de Vorsten Camp, Crommen Kamp en Hoeghen Camp te Heukelum staan 66 woningen. De initiatiefnemer is voornemens om de woningen te renoveren en energetisch op te waarderen. De werkzaamheden bestaan uit dak-, spouwmuur-, en vloerisolatie, gevelonderhoud, herstelwerkzaamheden van de dakkapellen en het vervangen van kozijnen. Hiertoe worden steigers rondom de woningen geplaatst. De planning is om het ongeschikt maken, en aansluitend de werkzaamheden, in het najaar van 2022 te starten. De verwachting is dat de werkzaamheden tegen het einde van het eerste kwartaal van 2023, voor de start van het broedseizoen, afgerond zijn.

In de bij de aanvraag toegevoegde rapportages 'Onderzoeksmethode | Gebouwbewonende soorten' (Viridis, d.d. januari 2021) en 'Wettelijk kader | Wet natuurbescherming' (Viridis, d.d. februari 2021) en 'Vleermuis en broedvogelonderzoek | Kleurrijk Wonen, 2021 | De Campen te Heukelum | Complex 202017, 202019, 202020, 202021, 202022, 202023, 202024 en 202042' (Viridis, d.d. oktober 2021) en 'Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag | De Campen te Heukelum, 2022 | Complex 202017, 202019, 202020, 202021, 202022, 202023, 202024 en 202042' (Viridis, d.d. maart 2022) en in de aanvullende informatie van 24 augustus 2022 zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen in 2021. De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	20 nesten	17 nesten
Gierzwaluw	7 nesten	7 nesten
Gewone dwergvleermuis	1 kraamverblijf 4 zomerverblijfplaatsen 5 paarverblijfplaatsen 1 zomer/paarverblijfplaats	1 kraamverblijf 4 zomerverblijfplaatsen 5 paarverblijfplaatsen 1 zomer/paarverblijfplaats
Laatvlieger	3 zomerverblijfplaatsen	2 zomerverblijfplaatsen
Algemene broedvogelsoorten		

Preventieve maatregelen

De renovatiewerkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de alternatieve voorzieningen voor de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De voorzieningen zijn/worden aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 en volgens maatwerk zoals beschreven in bijlagen E, F, H en I van het *activiteitenplan*. In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Huismus	In februari 2022 zijn 17 tweedelige huismuskasten van het type HMT2 van Unitura (of soortgelijk, maatwerk) binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen geplaatst.	Met maatwerk (zie bijlagen F, H en I van het <i>activiteitenplan</i>) worden ruimschoots duurzame maatregelen gecreëerd voor huismus. Aanvullend wordt er verhoogd vogelschroot tot op de 3 ^e panlat geplaatst aan beide zijden van het dak, zodat huismus voldoende ruimte heeft. In combinatie met het maatwerk worden er 28 inbouwkasten van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht, als extra aanvulling op het maatwerk wat nog niet bewezen effectief is. Mocht maatwerk niet mogelijk zijn, dan worden er 34 inbouwkasten van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht op geschikte locaties.
Gierzwaluw	Niet van toepassing. Er wordt buiten de broedperiode van gierzwaluw gewerkt.	Met maatwerk (zie bijlagen G, H en I van het <i>activiteitenplan</i>) worden ruimschoots duurzame maatregelen gecreëerd voor gierzwaluw.

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

10 van 14

		In combinatie met het maatwerk worden er 28 inbouwkasten van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht, als extra aanvulling op het maatwerk wat nog niet bewezen effectief is. Mocht maatwerk niet mogelijk zijn, dan worden er 35 inbouwkasten van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht op geschikte locaties.
Gewone dwergvleermuis	In februari 2022 zijn 40 vleermuiskasten van het VK WS 02 van Vivara Pro (of soortgelijk, zelfbouw) en 4 kraamkasten van het type VK WS 02 van Vivara Pro binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen geplaatst.	Er worden 40 inmetsele kasten van het type IB VL 06 in combinatie met IB VL 07 van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht binnen het plangebied. Met maatwerk (zie bijlage E van het <i>activiteitenplan</i>) in de vorm van oversteekkasten en extra ruimte achter boeiboorden aan de Vorsten Camp 1 en 7 t/m 14 en de Crommen Kamp 15 t/m 20 en 9 t/m 14 worden ruimschoots alternatieve verblijfplaatsen gecreëerd voor het kraamverblijf. Aanvullend worden de daken waar mogelijk geoptimaliseerd door tussenruimtes te creëren tussen de nieuwe dakpannen en dakbeschot. Het gebruik en de activiteit van de kraamkolonie in de omgeving wordt gedurende 5 jaar driemaal, na jaar 1, 3 en 5 gemonitord.
Laatvlieger	Niet van toepassing. Er wordt direct permanente mitigatie gerealiseerd.	Op 8 kopgevels worden oversteekkasten van het type VML1 van Unitura (of soortgelijk) aangebracht (zie <i>figuur 3, bijlage 3</i> en de <i>Aanvullingen, Viridis, d.d. 24 augustus 2022</i>) en extra ruimte achter boeiboorden aan de Vorsten Camp 1 en 7 t/m 14 en de Crommen Kamp 15 t/m 20 en 9 t/m 14 gecreëerd. Aanvullend worden de daken waar mogelijk geoptimaliseerd door tussenruimtes te creëren tussen de nieuwe dakpannen en het dakbeschot. Voor alle voorzieningen geldt dat er voldoende grip moet zijn voor vleermuizen door ruw materiaal te gebruiken en er een isolatielaag aanwezig is, zodat de voorzieningen ook als (milde) winterverblijfplaats gebruikt kan worden. Het gebruik, en de activiteit, worden gedurende 5 jaar, driemaal na jaar 1, 3 en 5 gemonitord.

Datum

24 oktober 2022

Zaaknummer

2022-007676

Blad

11 van 14

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd. <u>Toelichting:</u> 1. Alle woningen moeten voor aanvang van de werkzaamheden, maar buiten het broedseizoen én in de actieve periode van vleermuizen, ongeschikt gemaakt worden. De meest geschikte en eerstvolgende periode is tussen <u>1 september en 15 oktober 2022</u>. 2. De werkzaamheden, aan in ieder geval de woningen waar nesten van gierzwaluw aangetroffen zijn, moeten vóór de start van het broedseizoen van gierzwaluw (15 april) afgerond zijn, omdat gierzwaluw erg honkvast is aan zijn nestlocatie. 3. De alternatieve voorzieningen voor het kraamverblijf van gewone dwergvleermuis en de twee zomerverblijfplaatsen van laatvlieger in de vorm van overstekkasten (VML1), inbouwkasten van het type IB VL 06 (1x) en IB VL 07 (5x) en extra ruimte achter boeiboorden aan Vorsten Camp 1 en 7 t/m 14 en Crommen Camp 15 t/m 20 en 9 t/m 14 (bijlage E, <i>activiteitenplan</i>) worden gedurende 5 jaar driemaal, na jaar 1, 3 en 5 gemonitord. De resultaten worden jaarlijks met de provincie Gelderland gedeeld. Waar nodig kunnen extra maatregelen overlegd worden. 4. Ter aanvulling van het maatwerk voor het kraamverblijf van gewone dwergvleermuis worden geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 06 (1x) en IB VL 07 (2x) van Vivara Pro (of soortgelijk) aangebracht op geschikte locaties in de te renoveren woningen. 5. Het gebruik van de aangepaste gootbetimmering voor zowel huismus, gierzwaluw als vleermuizen (bijlagen H en I van het <i>activiteitenplan</i>) worden gedurende 5 jaar driemaal, na jaar 1, 3 en 5 gemonitord. De resultaten worden met de provincie Gelderland gedeeld.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
24 oktober 2022

Zaaknummer
2022-007676

Blad
12 van 14

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Locatie	Complex	Huisnummers	Aantal woningen
Vorsten Camp	202017	1 t/m 6 (even/oneven)	3
Vorsten Camp	202017	7 t/m 14 (even/oneven)	8
Crommen Camp	202019	15-20 (even/oneven)	6
Crommen Camp	202042	9-14 (even/oneven)	6
Crommen Camp	202020	29 t/m 32 (even/oneven)	4
Crommen Camp	202020	33 t/m 38 (even/oneven)	6
Crommen Camp	202020	42 en 44 (even)	2
Crommen Camp	202021	21 t/m 28 (even/oneven)	10
Hoeghen Camp	202022	7, 9, 11 t/m 12 (even/oneven)	5
Hoeghen Camp	202023	25 t/m 27, 29 (even/oneven)	4
Hoeghen Camp	202023	30 t/m 36 (even/oneven)	7
Hoeghen Camp	202024	37 t/m 41 (even/oneven)	5
Totaal aantal woningen			66

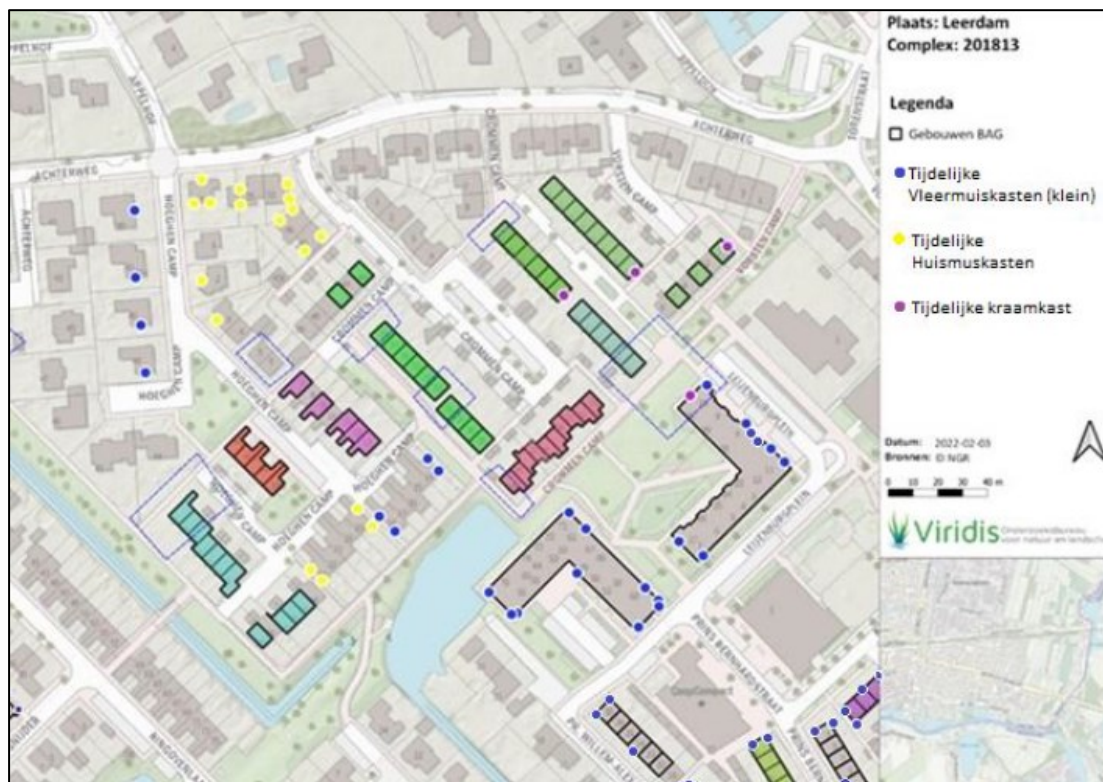
Figuur 1. De ligging en begrenzing van de 66 te renoveren woningen aan de Vorsten Camp, Crommen Camp en Hoeghen Camp te Heukelum (afbeelding boven). De woningen zijn hier oranje gemarkeerd. In de tabel zijn de complex- en huisnummers van de 66 te renoveren woningen weergegeven.

Datum
24 oktober 2022

Zaaknummer
2022-007676

Blad
13 van 14

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN (1)

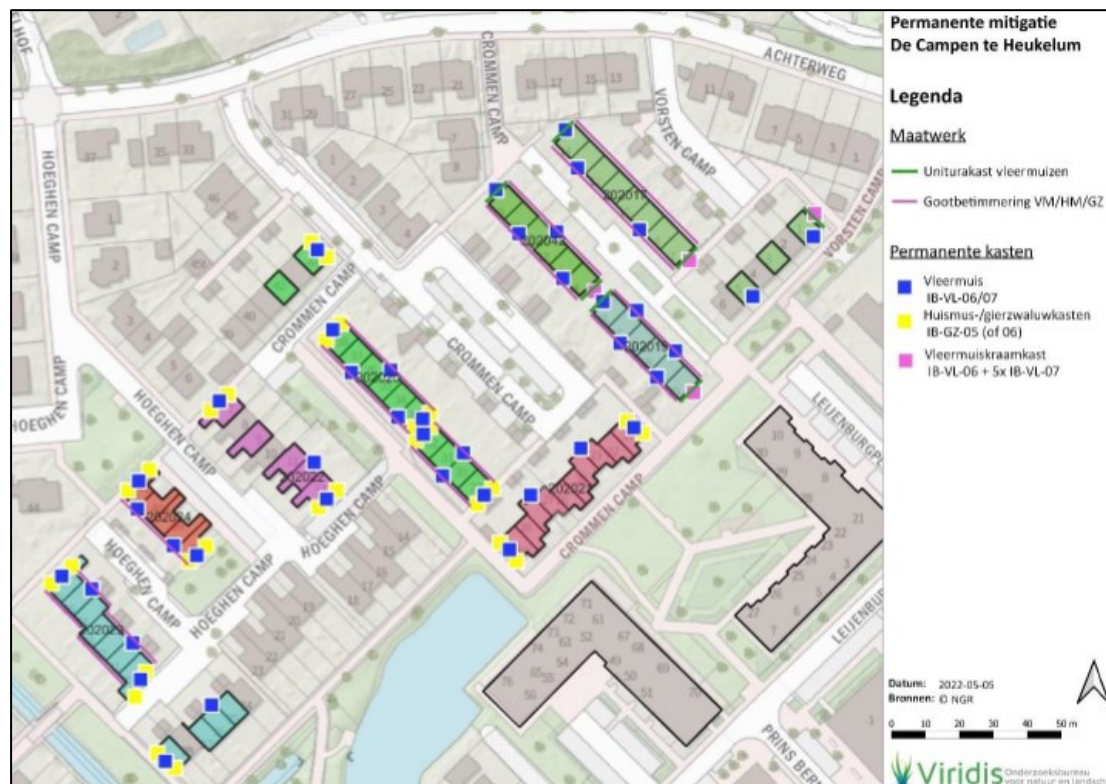
Figuur 2. De locaties van de tijdelijke voorzieningen voor huismuis en gewone dwergvleermuis. De blauwe bollen weergeven 40 tijdelijke vleermuiskasten, de gele bollen 17 tweedelige huismuskasten en de paarse bollen 4 tijdelijke vleermuiskraamkasten.

Datum
24 oktober 2022

Zaaknummer
2022-007676

Blad
14 van 14

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN (2)

Figuur 3. De locaties van de permanente voorzieningen voor huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De blauwe vierkanten weergeven 40 inbouwkasten van het type IB VL 06 (gecombineerd met IB VL 07) van Vivara Pro; De gele vierkanten weergeven 28 huismus/gierzwaluw inbouwkasten van het type IB GZ 05/06 van Vivara Pro; De roze vierkanten weergeven permanente vleermuisraaminbouwkasten van het type IB VL 06 (1x) en IB VL 07 (5x) van Vivara Pro. Op de locatie van de groene strepen worden op 8 kopgevels overstekkasten van het type VML1 van Unitura (of soortgelijk) voor laatvlieger aangebracht. De roze strepen weergeven de locaties van de aangepaste gootbetimmering, een gecombineerde voorziening voor zowel huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis (en eventueel andere vleermuissoorten, zie bijlage H en I van het *activiteitenplan*).